

**GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION
GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN
GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN**

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw

[C - 99/35788]

ECONOMISCH ONDERSTEUNINGSBELEID

RICHTLIJNEN MGB 3

**Toepassing van de wet van 30 december 1970
betreffende de economische expansie van middelgrote en grote ondernemingen**

VOORWOORD

De Vlaamse overheid tracht een ondernemingsvriendelijk beleid te voeren. Een van de elementen daarbij is de expansiewetgeving. Via de expansiewetgeving wordt investeringssteun gegeven aan ondernemingen. De wetgeving ter bevordering van de economische expansie dateert reeds van 1970. De concrete toepassing gebeurt aan de hand van richtlijnen. Een actualisatie ervan drong zich op. De nieuwe richtlijnen zijn op 1 november 1998 in werking getreden.

In een aantal gebieden voorziet de Vlaamse overheid een hogere steun. Dit kadert in het Europees beleid om bijkomende economische impulsen te geven aan achtergebleven gebieden. Een aantal Vlaamse gebieden zijn als dusdanig erkend geworden. Het gaat om de zogeheten doelstellingengebieden. In Vlaanderen werden de Antwerpse Kempen en een deel van Limburg erkend als doelstelling 2-gebied en de Westhoek en het Meetjesland als doelstelling 5b-gebied. Daarnaast mag Vlaanderen ook een hogere steun verstrekken aan investeringen in de gemeenten die grenzen aan Henegouwen. Het gaat om een bufferzone om de delokalisatie van de ondernemingen tegen te gaan.

Met de nieuwe richtlijnen is de basissteun afgeschaft. De Vlaamse regering opteert ervoor om de expansiesteun maximaal voorwaardelijk toe te passen zonder afbreuk te doen aan de maximum steunplafonds. Enkel voor de mijn gemeenten wordt de basissteun op 2 % behouden om in uitzonderlijke gevallen aan de EU-maxima te kunnen voldoen. De criteria van de vroegere basissteun worden geïntegreerd als bijkomende elementen van strategisch belang. Voor MGO's wordt het percentage basissteun evenwel slechts voor 2 % geïncorporeerd in het criterium strategisch belang.

Vanuit budgettaire én ecologische overwegingen is in de ecologiesteun ook meer selectiviteit gebracht. De nieuwe richtlijnen vergemakkelijken ook de subsidiëring van toeleveranciers. Tools at vendor worden behandeld als gewone investeringen. Voortaan is er ook steun voor investeerders die ondernemingen overnemen. Dit moet overnames bij faillissementen vereenvoudigen. Voorwaarde is dat ten minste 50 procent van de tewerkstelling behouden blijft.

Het doel van de wetgeving en van deze brochure is de ondernemingen te helpen. Uiteindelijk zijn zij het die het op het terrein moeten waarmaken. Zij moeten er voor zorgen dat Vlaanderen een ondernemend land blijft. Ik wens alle ondernemingen die van deze wetgeving gebruik maken alvast het nodige succes toe.

Ondernemingen die een beroep wensen te doen op de expansiesteun, kunnen terecht bij de bevoegde ambtenaren van de administratie economie. Zij zijn het best geschikt om de wetgeving uit te leggen en de aanvragen te begeleiden.

Eric Van Rompuy

Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media

WOORD VOORAF

Met ingang van 1 november 1998 heeft de Vlaamse regering de richtlijnen voor de behandeling van aanvragen om expansiesteun van middelgrote en grote ondernemingen op een aantal punten gewijzigd.

Het is de bedoeling om de expansiesteun te optimaliseren en efficiënter aan te wenden, maar eveneens nog selectiever toe te passen. Zo wordt bijvoorbeeld de basissteun afgeschaft en worden de ecologieinvesteringen vooral bij de kleine ondernemingen gestimuleerd.

Een aantal voorstellen van het Vlaams Parlement werden uitgewerkt en ingevoerd zoals overnamesteun, toeleveringsbeleid, terugvordering van steun bij niet naleving van de informatie-procedures ingeval van collectief ontslag.

Verder werden de richtlijnen afgestemd op de EU-reglementering, meer bepaald met betrekking tot het gecombineerd vervoer, ecologiesteun voor grote ondernemingen en regionale steun voor grote investeringsprojecten.

Deze brochure is bestemd voor de ondernemingen en andere geïnteresseerden die zich willen informeren over de economische expansiesteun voor middelgrote en grote ondernemingen in het Vlaamse Gewest.

Over de expansiesteun voor kleine ondernemingen is een afzonderlijke brochure beschikbaar.

Voor nadere inlichtingen kan u terecht bij de administratie Economie, afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Alfons Maes,

directeur-generaal van de administratie Economie
ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

HOOFDSTUK I. — *Toepassingsgebied*

1. 1 Volgens de reglementering

De economische expansiesteun wordt geregeld door drie reglementeringen, elk met hun eigen toepassingsgebied	
Wet / Decreet	Toepassingsgebied
1. De wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie.	Investerings door middelgrote en grote ondernemingen in een ontwikkelingszone of bufferzone van het Vlaamse Gewest met tewerkstellingsaan groei.
2. Het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest (hierover is een afzonderlijke brochure uitgegeven).	Investerings in het Vlaamse Gewest door middelgrote en grote ondernemingen die niet ressorteren onder de expansiewet.
3. De wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering (hierover is een afzonderlijke brochure uitgegeven).	Investerings in het Vlaamse Gewest door kleine ondernemingen.

De expansiewet is van toepassing op investeringen gerealiseerd door een middelgrote of grote onderneming in een ontwikkelingszone of bufferzone van het Vlaamse Gewest.

De investeringen moeten leiden tot een nieuwe tewerkstellingsaan groei in de onderneming zonder dat die "meertewerking" de tewerking in een andere zetel van de groep binnen het Vlaamse Gewest doet afnemen.

Bovendien moet de tewerking in de bewijsperiode (cf. 9.1.3) hoger liggen dan het vroegere tewerkstellingsniveau waarvoor al meertewerkstellingssteun in het kader van de expansiewetgeving werd toegekend, uitgezonderd als het vorige dossier meer dan 5 jaar voor de registratiedatum van de huidige aanvraag werd beslist.

1. 2 Volgens de lokalisatie van de investeringen

De expansiewet is van toepassing op investeringen in een ontwikkelingszone of bufferzone van het Vlaamse Gewest.

Bij beslissing van 8 november 1995 heeft de Europese Commissie de ontwikkelingszones en bufferzones met de maximum steunpercentages van de subsidiabele investeringen vastgesteld als volgt :

ONTWIKKELINGSZONE LIMBURG Doelstelling 2-gebied Maximum 21 % brutosteun	As Beringen Genk + de industrieterreinen Genk op grondgebied Bilzen en Zutendaal Heusden-Zolder Opplabbeek Zonhoven Houthalen
ONTWIKKELINGSZONE KEMPEN Buiten doelstelling 2- gebied Maximum 18 % brutosteun	Hulshout
ONTWIKKELINGSZONE LIMBURG Doelstelling 2-gebied Maximum 18 % brutosteun	Diepenbeek Ham Hasselt Leopoldsburg Lummen Nieuwerkerken Sint-Truiden Tessenderlo Dilsen-Stokkem Lommel Overpelt Maasmechelen
ONTWIKKELINGSZONE MEETJESLAND Doelstelling 5b-gebied Maximum 18 % brutosteun	Maldegem St.-Laureins Eeklo Kaprijke Assenede
ONTWIKKELINGSZONE LIMBURG Buiten doelstelling 2-gebied Maximum 18 % brutosteun	Hoeselt Tongeren Lanaken

<p>ONTWIKKELINGSZONE WESTHOEK</p> <p>Doelstelling 5b-gebied Maximum 18 % brutosteun</p>	<p>Diksmuide Houthulst Lo-Reninge Ieper Poperinge Langemark-Poelkapelle Zonnebeke Veurne Gistel Oudenburg Nieuwpoort Middelkerke Oostende Bredene</p>
<p>ONTWIKKELINGSZONE KEMPEN</p> <p>Doelstelling 2-gebied Maximum 18 % brutosteun</p>	<p>Balen Geel Grobbendonk Herentals Herenthout Kasterlee Laakdal Meerhout Mol Olen Turnhout Westerlo</p>
<p>BUFFERZONES</p> <p>Maximum 18 % brutosteun</p>	<p>deelgemeente Wervik fusiegemeente Menen deelgemeente Wevelgem + industriezone Gullegem-Moorsele deelgemeente Aalbeke deelgemeente Marke deelgemeente Bissegem deelgemeente Heule + industriezone Heule-Kuurne deelgemeente Kortrijk ten zuiden van de E17 deelgemeente Zwevegem + industriezone Kanaalzone deelgemeente Moen fusiegemeente Spiere-Helkijn fusiegemeente Avelgem fusiegemeente Kluisbergen fusiegemeente Ronse</p>

1. 3 Volgens grootte van de onderneming

De expansiewet is van toepassing op de middelgrote en de grote ondernemingen.

Worden als ondernemingen beschouwd :

De natuurlijke personen die koopman zijn of een zelfstandig beroep uitoefenen, de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen, de Europese economische samenwerkingsverbanden en de economische samenwerkingsverbanden die beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest of zich ertoe verbinden in het Vlaamse Gewest een exploitatiezetel te vestigen.

De verenigingen zonder winstoogmerk, die beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest of zich ertoe verbinden in het Vlaamse Gewest een exploitatiezetel te vestigen, kunnen uitzonderlijk als onderneming worden beschouwd (cf. Hoofdstuk 3, nr. 17 en 5.1 - opmerking).

Kleine ondernemingen zijn ondernemingen die :

1. minder dan 50 werknemers tewerkstellen, en
2. een jaaromzet hebben van maximum 7 miljoen euro, of een balanstotaal van maximum 5 miljoen euro, en
3. beantwoorden aan het onafhankelijkheidscriterium.

Middelgrote ondernemingen zijn ondernemingen die :

1. minder dan 250 werknemers tewerkstellen, en
2. een jaaromzet hebben van maximum 40 miljoen euro, of een balanstotaal van maximum 27 miljoen euro, en
3. beantwoorden aan het onafhankelijkheidscriterium, en
4. geen kleine onderneming zijn.

1 euro = 40,3399 fr.

Grote ondernemingen zijn ondernemingen die niet ressorteren onder de categorie "kleine" of "middelgrote" onderneming.

HOOFDSTUK II. — *Toelichting*

2. 1 Berekening van het aantal werknemers

De tewerkstelling wordt berekend aan de hand van het aantal werknemers die in de onderneming waren tewerkgesteld in de referentieperiode (cf. 4.2.5).

Voor de berekening van de tewerkstelling wordt het totale aantal arbeidsdagen gedeeld door 251 of 303, naargelang respectievelijk de vijfdaagse of zesdaagse werkweek wordt toegepast. Het aantal arbeidsdagen wordt aangetoond aan de hand van het RSZ-attest nr. K/ATTN/409/4.

Voor de berekening van het aantal havenarbeiders wordt het aantal gepresteerde taken gedurende de referentieperiode gedeeld door het gemiddelde aantal gepresteerde taken tijdens deze periode.

Het bewijs van de tewerkstelling in ondernemingen die ressorteren onder de verschillende paritaire subcomités van de havens wordt bijkomend geleverd door attesten van de bevoegde werkgeversorganisaties in de verschillende havens.

2. 2 Berekening van de jaaromzet en het balanstotaal

De jaaromzet en het balanstotaal van de onderneming worden samengeteld (zonder te consolideren) met de jaaromzet en het balanstotaal van :

1. alle ondernemingen waarvan de onderneming rechtstreeks of onrechtstreeks 25% of meer van het kapitaal of de stemrechten in handen heeft, en

2. alle ondernemingen die rechtstreeks of onrechtstreeks 25% of meer van het kapitaal of de stemrechten van de onderneming in handen hebben.

De referentieperiode is het laatst afgesloten boekjaar voor de registratiedatum. Voor het berekenen van de omzet wordt een boekjaar van meer of minder dan 12 maanden herberekend tot een kalenderjaar.

Voor recentelijk opgerichte ondernemingen waarvan de jaarrekening nog niet is afgesloten, steunt men op een financieel plan van het eerste productiejaar.

Als wegens de spreiding van het kapitaal (bv. vanwege de uitgifte van aandelen aan toonder) de samenstelling van het aandeelhouderschap niet precies gekendis, mag worden voortgegaan op een verklaring van de onderneming betreffende het bezit van het kapitaal en de stemrechten.

De onderneming blijft een kleine of middelgrote onderneming wanneer slechts een van beide financiële criteria (jaaromzet of jaarlijks balanstotaal) wordt overschreden.

2. 3 Onafhankelijkheids criterium

Volgens het criterium van de onafhankelijkheid mag de onderneming niet voor 25 % of meer van het kapitaal of de stemrechten in handen zijn van een grote onderneming of van verscheidene grote ondernemingen gezamenlijk.

Onder een grote onderneming verstaat men een onderneming die 250 of meer werknemers telt en/of een jaaromzet heeft van meer dan 40 miljoen euro en een balanstotaal van meer dan 27 miljoen euro.

Op deze regel bestaan de volgende uitzonderingen :

1. als de onderneming in handen is van openbare participatiemaatschappijen, ondernemingen voor risicokapitaal of van institutionele beleggers, mits deze individueel noch gezamenlijk in enig opzicht zeggenschap over de onderneming hebben;

2. als de onderneming wegens de spreiding van het kapitaal (bv. vanwege de uitgifte van aandelen aan toonder) de samenstelling van haar aandeelhouderschap niet precies kent, mag worden voortgegaan op een verklaring van de onderneming dat zij redelijkerwijs veronderstelt niet voor 25% of meer in handen te zijn van een grote onderneming of van verscheidene grote ondernemingen gezamenlijk.

De definitie mag niet worden omzeild door ondernemingen die formeel aan het criterium van de onafhankelijkheid beantwoorden, maar waarin in feite de zeggenschap door een grote onderneming of door verscheidene grote ondernemingen gezamenlijk wordt uitgeoefend.

HOOFDSTUK III. — *Lijst van uitgesloten sectoren*

Opmerking : deze lijst geldt niet voor de toekenning van de gewestwaarborg

1. zuivere overheids- en marktdominerende ondernemingen, in het bijzonder op het domein van de productie en distributie van energie en water;

2. telecommunicatieondernemingen en ondernemingen waarvan het aandelenkapitaal rechtstreeks of onrechtstreeks voor meer dan 50 % in handen is van de overheid, tenzij de Europese Commissie de voorgenomen steun in overeenstemming acht met de geldende concurrentieregels. Deze dossiers worden vooraf aangemeld bij de Europese Commissie;

3. franchising en traditionele groot- en kleinhandel waarvan de NACE BEL-code begint met de nummers 50, 51 of 52 (niet de distributiecentra of logistieke centra), warenhuizen, supermarkten en dienstverlenende ondernemingen louter ten behoeve van deze. Als kleinhandel wordt beschouwd : het wederverkopen op gewone wijze voor eigen rekening en in eigen naam van goederen aan verbruikers en kleine gebruikers, zonder deze goederen andere behandelingen te doen ondergaan dan die welke in de handel gebruikelijk zijn. Als groothandel wordt beschouwd : voor eigen rekening goederen aankopen bij verschillende leveranciers om ze door te verkopen aan voortverkopers, verwerkers van goederen, beroepsverbruikers of collectiviteiten. Uitzonderlijk kunnen deze sectoren in aanmerking komen voor ecologiesteun conform de EU-kaderregeling ecologie.

4. banken, kredietinstellingen, verzekeringsinstellingen, expertisebureaus;

5. professionele en interprofessionele organisaties;

6. vrije beroepen en hun verenigingen;

7. sport-, cultuur- en horecacentra, met uitzondering van verblijfs- en toeristisch-recreatieve investeringen en culturele of toeristische investeringen indien deze een bedrijfseconomische binding hebben;
  8. bejaardentehuizen en kinderopvangcentra;
  9. niet-industriële medische sector;
  10. openbare besturen en verenigingen van openbare besturen;
  11. landbouw, tuinbouw en veeteelt, ressorterend onder de steunregeling van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds. De vleessector (slachtingen en vleesverwerking) en de pluimveesector die niet voldoen aan de sanitaire IVK-normen;
  12. amusementsspelen, lunaparken e.d.;
  13. sectoren en subsectoren waarvoor bijzondere reglementeringen van de Europese Unie de uitsluiting of bepaalde uitsluitingen bepalen of waarvoor geheel of gedeeltelijk andere steunreglementeringen gelden :
    - ijzer- en staalindustrie;
    - scheepsbouw;
    - synthetische vezels;
    - automobiellindustrie;
    - land- en bosbouw;
    - tuinbouw, -proeftuinen en -centra;
    - visserij en aquicultuur;
    - vervoer;
    - luchtvaart;
    - kolenwinning;
    - opiniepers (Deze richtlijn zal na 31 december 2002 niet meer worden verlengd. De vigerende reglementering zal dan toegepast worden.)
- Voor grote investeringsprojecten in de zin van de multisectorale EU-kaderregeling betreffende regionale steun voor grote investeringsprojecten (Europees Publicatieblad van 7.4.1998 nr. C107/7) gelden de in de kaderregeling neergelegde aanmeldingsdrempels;
14. zuivere vastgoedactiviteit (koop, verkoop, verhuring,... als statutair doel), tenzij het gaat om de patrimoniummaatschappij van een groep die enkel voor de eigen groep werkt (cf. 5.1.1);
  15. onderwijs;
  16. audiovisuele sector, voor zover deze ressorteert onder hoofdstuk II, art. 5, van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting van het jaar 1994 (BS van 29 december 1993);
  17. verenigingen zonder winstoogmerk, tenzij zij economische activiteiten uitoefenen en zich als toeleverancier vestigen (cf. definitie 9.6);
  18. eerste verwerking van landbouwproducten, van zodra het decreet betreffende het Vlaams Investeringsfonds Agrosector in werking is getreden;
  19. ondernemingen met als maatschappelijk doel het vrachttransport worden niet gesubsidieerd voor hun rollend materieel.
- In uitzonderlijke gevallen wordt toch een subsidie toegekend voor de aankoop van getrokken/rollend materieel (cf. 9.8).

HOOFDSTUK IV. — Aanvragen van de steun

4. 1 Aanvraagformulier

De aanvragen om expansiesteun worden ingediend door middel van een aanvraagformulier dat te verkrijgen is bij :

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
 Administratie Economie
 Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid
 Middelgrote en Grote Ondernemingen
 Markiesstraat 1
 1000 BRUSSEL
 tel. 02/553 37 48 - fax. 02/553 37 88
 e-mail : ewbl.aeo@ewbl.vlaanderen.be
 website : www.vlaanderen.be/ned/sites/economie/econ_f.htm

In de periode van 1 januari 1999 tot 31 december 2001 dient de aanvrager met betrekking tot de financiële gegevens in het aanvraagformulier tot toekenning van expansiesteunde keuze te maken tussen euro of Belgische frank. De keuze die gemaakt werd, is onomkeerbaar en blijft behouden bij de indiening van een aanvraag tot uitbetaling.

4. 2 Termijnen

1. Registratiedatum : dit is de eerste dag van de maand waarin de aanvraag wordt ingediend.
  2. Startdatum : enkel de investeringen die op z'n vroegst 12 maanden voor de registratiedatum zijn aangevraagd, komen voor subsidiëring in aanmerking.
  3. Streefdatum : de investeringen moeten beëindigd zijn binnen een periode van 2 jaar vanaf de registratiedatum. Voor belangrijke projecten kan dit 3 jaar zijn. In uitzonderlijke gevallen kan deze periode extra verlengd worden.
- Een verlenging van de streefdatum moet worden aangevraagd voor het verstrijken van de oorspronkelijke streefdatum.

4. Indieningstermijn : de minimumtermijn tussen 2 aanvragen die betrekking hebben op dezelfde soort investeringssteun (gewone steun, ecologische steun of zachte steun), waarvan de eerste gunstig werd beslist, moet minstens 12 maanden bedragen.

5. Referentieperiode voor het berekenen van de tewerkstelling : de laatste 4 kwartalen voor de 12 maanden die de registratiedatum voorafgaan.

4. 3 Vormen van steun

Naargelang van de financieringswijze zijn er 2 vormen waarin de steun in de algemene regeling en de ecologiesteun (cf. 9.1 en 9.2) wordt toegekend, nl. :

4.3.1 Een rentesubsidie

als de investeringen gefinancierd worden met een krediet of met leasing.

4.3.2 Een kapitaalpremie

als de investeringen gefinancierd worden met eigen middelen.

HOOFDSTUK V. — *In aanmerking komende investeringen*

Alleen de subsidiabele investeringen komen voor steun in aanmerking. Dit zijn de aanvaarde investeringen verminderd met de afschrijvingsaftrek.

5. 1 Aanvaarde investeringen

De volgende investeringen worden aanvaard (lasten en taksen uitgezonderd) :

1. aankoop (volle eigendom), leasing, inbreng, oprichting en verbouwing van gebouwen; ook de investeringen door een patrimoniumvennootschap, behorend tot de groep van de exploitatievennootschap, komen in aanmerking op voorwaarde dat :

- a) de steun de exploitatievennootschap ten goede komt;
  - b) elke rechtspersoon betrokken bij een financiering met vreemde middelen in het financieringscontract optreedt als medekredietnemer of borgsteller;
  - c) de aanvraag door de betrokken rechtspersonen samen wordt ingediend;
  - d) de patrimoniumvennootschap alleen werkt voor de eigen groep;
  - e) de aangerekende vergoeding aan de normale marktvoorwaarden voldoet.
2. aankoop (volle eigendom) en leasing van uitrusting;
3. immateriële investeringen (de steunverlening wordt geregeld in een bijzondere richtlijn);
4. zachte investeringen : opleiding, adviesverlening en studies (cf. 9.5);
5. tools at vendor (cf. 9.6).

Opmerkingen :

- bij inbreng van een goed in een onderneming kan een kapitaalpremie en/of rentesubsidie worden toegekend op voorwaarde dat voorheen geen expansiesteun werd toegekend voor de verwerving van dit goed, en wanneer het goed dat ingebracht wordt voorheen nog niet door de onderneming gebruikt werd.

- bij investeringen uitgevoerd door een vereniging zonder winstoogmerk komen enkele de roerende investeringen in aanmerking voor subsidiëring.

5. 2 Niet aanvaarde investeringen

5.2.1 Niet voldoende productiegerichte investeringen

- 1. grond;
- 2. bedrijfswoningen en conciërgewoningen;
- 3. kantoormeubilair;
- 4. kantoormaterieel en administratief communicatie- en informaticamaterieel;

Uitzondering : specifieke investeringen die verband houden met de overgang naar de euro kunnen beperkt in de tijd wel in aanmerking komen. Deze investeringen moeten rechtstreeks in verband staan met het productieproces of de dienstverlening van de onderneming.

- 5. materieel voor inwendige organisatie (telefoonssystemen, oproepingssystemen, beveiliging, tijdsregistratie,...);
- 6. eenvoudige herstellings- en verfraaiingswerkzaamheden aan gebouwen;
- 7. parkeergarages en parkeerplaatsen voor personenwagens;
- 8. oprichtings- en dossierkosten;
- 9. tweedehands materieel, tenzij in het geval van de overname van een onderneming (cf. 9.7) of tenzij het noodzakelijk is om ecologische doelstellingen te realiseren;
- 10. de residuwaarde van een financiering via leasing wordt niet gesubsidieerd als deze waarde in het kapitaalbestanddeel is begrepen;
- 11. de aankoop door de onderneming van een onroerend goed dat toebehoorde aan een of meer aandeelhouders, aanverwante ondernemingen of aan een patrimoniumvennootschap van de groep;
- 12. kijkwoningen en inboedel;
- 13. voorraden;
- 14. meubilair en materieel dat tentoongesteld wordt (niet de toonzalen);
- 15. leeg goed : flessen, kratten, vaten, gasflessen;
- 16. rollend materieel met een nuttig laadvermogen van minder dan 2,5 ton; in uitzonderlijke gevallen wordt toch een subsidie toegekend voor de aankoop van getrokken/rollend materieel (cf. 9.8);
- 17. alle personenvervoer, behalve autocars bestemd voor toerisme of bedrijfsvervoerplannen;
- 18. vliegtuigen;

19. in geval van brand kan enkel steun gegeven worden voor de meerinvestering. Deze meerinvestering is gelijk aan het verschil tussen het nieuwe investeringsbedrag en het oorspronkelijke investeringsbedrag. Bovendien moet de meerinvestering ten minste het minimum vereiste investeringsbedrag (cf. 6.1) bedragen;

20. "diverse", niet nader omschreven investeringen.

5.2.2 De samenstelling of wedersamenstelling van het bedrijfskapitaal

5.2.3 Uitgesloten productieprocedures

Ondernemingen die in hun productieproces een of meer zwarte lijststoffen als actieve stof (d.w.z. als grondstof, halffabrikaat, hulpstof of eindproduct) gebruiken worden uitgesloten van expansiesteun.

De lijst met de "zwarte lijststoffen" werd opgebouwd op basis van het volgende wettelijke kader :

- de richtlijn 76/464/EEG (lijst I en II) van de Raad van 4 mei 1976 betreffende de verontreiniging veroorzaakt door bepaalde gevaarlijke stoffen die in het aquatisch milieu van de Gemeenschap worden geloosd of haar dochterrichtlijnen;

- het koninklijk besluit van 2 december 1993 :

- bijlage V inzake gevaarlijke stoffen waarvan het gebruik onderworpen is aan het verlenen van een voorafgaande vergunning, die in dit geval ook bij de aanvraag voor expansiesteun moet gevoegd worden;

- bijlage I inzake kankerverwekkende stoffen (stoffen met de vermelding R45);

- het koninklijk besluit van 7 maart 1991 houdende het gebruik van CFK's in koelinstallaties;

- bepaalde PARCOM Aanbevelingen en Beslissingen (PA of PB).

Deze lijst kan opgevraagd worden bij de :

Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid Middelgrote en Grote Ondernemingen (zelfde adres als hierboven)
--

5.2.4 Bedrijventerreinen

Bedrijventerreinen vallen onder toepassing van het besluit van de Vlaamse regering van 16 juni 1998 tot regeling van de toekenningsvoorwaarden, de subsidiepercentages en het beheer van de bedrijventerreinen en bedrijfsgebouwen (BS 25 augustus 1998).

5.2.5 Dubbele subsidiëring

Investerings die in aanmerking komen voor andere steunvormen, onder meer steun ten laste van het Fonds tot Bevordering van het Industrieel Onderzoek in Vlaanderen, het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie of toegekend via het Vlaams Impulsprogramma Milieutechnologie, Toerisme Vlaanderen, het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds of andere Vlaamse openbare instellingen, zijn geheel of gedeeltelijk uitgesloten van expansiesteun.

Wel is een verrekening tussen de steunvormen mogelijk. Deze verrekening gebeurt door een vermindering van de totaal subsidiabele investeringen met de via de andere steunvorm gesubsidieerde investeringen.

Het cumulatieverbod geldt niet voor investeringen die voor steun via het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw in aanmerking komen.

Ondernemingen die bij de administratie Land- en Tuinbouw een dossier indienen voor extra steun vanwege dit fonds komen in aanmerking voor de door de Europese Unie vereiste minimum expansiesteun, nodig voor het verkrijgen van de Europese steun.

5.2.6 Ecologie-investeringen

De ecologie-investeringen die niet overeenstemmen met de bevoegdheden van de Vlaamse minister bevoegd voor Economie en KMO (cf. 9.2.3).

5. 3 Subsidiabele investeringen

De subsidiabele investeringen zijn de aanvaarde investeringen verminderd met de afschrijvingsaftrek.

De afschrijvingsaftrek :

- is gelijk aan 50 % van de gemiddelde afschrijvingen van het 4de, 3de en 2de boekjaar voor de registratiedatum. Voor ondernemingen die minder dan 4 boekjaren actief zijn, worden de afschrijvingen voor de jaren waarin de onderneming nog niet actief was, als 0 beschouwd. Een boekjaar met meer of minder dan 12 maanden wordt herberekend tot een kalenderjaar. De boekjaren waarvoor het voordeel van dubbel lineaire afschrijvingen voorheen werd toegekend, mogen in rekening worden gebracht alsof lineaire afschrijvingen werden toegepast.

- moet worden berekend per exploitatiezetel van de onderneming op basis van de goedgekeurde jaarrekening.

HOOFDSTUK VI. — *Minimumbedragen*

6. 1 Algemene regeling

De aanvraag wordt negatief beoordeeld als het subsidiabele investeringsbedrag of de totale steun lager is dan de volgende minimumbedragen :

Minimum investeringsbedrag :

Tewerkstelling (in personen)	Subsidiabele investeringen (in fr.)
≤ 50	2,5 miljoen
51 tot 100	5 miljoen
101 - 150	10 miljoen
151 - 200	15 miljoen
201 - 250	20 miljoen
> 250	25 miljoen

Minimum steunbedrag :

Tewerkstelling (in personen)	Minimum steunbedrag (in fr.)
≤ 50	100.000
51 tot 100	300.000
101 - 150	600.000
151 - 200	900.000
201 - 250	1.200.000
> 250	1.500.000

De minima vermeld in de bovenstaande twee tabellen gelden eveneens voor definitief besliste dossiers waarvan achteraf blijkt dat de werkelijk uitgevoerde investeringen of het steunbedrag lager uitvallen dan de hierboven vermelde minima.

Voor dergelijke dossiers wordt een negatieve beslissing getroffen, met terugvordering van de eventueel al uitbetaalde steun tot gevolg.

6. 2 Ecologiesteun

Voor ecologiesteun geldt geen minimum subsidiabel investeringsbedrag.

Voor het steunbedrag gelden dezelfde minimumbedragen als vermeld in punt 6.1.

HOOFDSTUK VII. — *In aanmerking komende financieringsvormen*

Alle financieringsvormen worden aanvaard, met uitzondering van :

1. kredieten met een of meer van de volgende kenmerken :

- toegekend door een kredietinstelling of een andere financiële instelling die niet gecontroleerd wordt door de Commissie voor Bank- en Financieuzen.

- met een looptijd van minder dan 3 jaar.

2. andere financieringsvormen die niet als eigen middelen kunnen worden beschouwd :

- leverancierskredieten met een looptijd van meer dan 3 jaar;

- leverancierskredieten die geen betrekking hebben op het voorgestelde investeringsproject;

- niet geconsolideerde voorschotten en/of kredieten van aandeelhouders en/of aanverwante maatschappijen of geconsolideerd voor een periode van minder dan 3 jaar.

3. verrichtingen met een of meer van de volgende kenmerken :

- roerende leasing, aangegaan bij een leasingonderneming die niet de erkenning bezit voorgeschreven bij het KB nr. 55 van 10 november 1967, uitgevoerd door het MB van 23 februari 1968;

- met een looptijd van minder dan 3 jaar;

- sale- en leaseback (en sale- en rentback) overeenkomsten voor tweedehands investeringen of in geval van liquiditeitsproblemen;

- huur, huur met koopoptie, financiële huur, huurkoop, koop op afbetaling, verkoop met uitgestelde eigendomsverdracht.

4. permanente kaskredieten toegekend louter ten behoeve van het investeringsproject en die de financiële structuur van de onderneming kunnen ontwrichten.

HOOFDSTUK VIII. — *Doelstellingen waaraan de investeringen moeten voldoen*

8. 1 Doelstellingen

De onderneming moet het bewijs leveren dat de investeringen direct bijdragen tot een of meer van de onderstaande doelstellingen :

1. de oprichting, uitbreiding, modernisering of omschakeling van de onderneming, de sanering en bestemming voor bedrijfsdoeleinden van vervallen terreinen of gebouwen;

2. de creatie van nieuwe duurzame arbeidsplaatsen;

3. investeringen gericht op de versteviging van het Vlaams economisch weefsel d.m.v. clustervorming;

4. de creatie van nieuwe of sterk verbeterde producten, productiemethoden of -procédés met het oog op de versteviging van de technologische basis;

5. de oprichting van een eerste vestiging in het Vlaamse Gewest;

6. het scheppen van nieuwe of de uitbreiding van bestaande toeleveringsactiviteiten in het Vlaamse Gewest;

7. onderzoek en ontwikkeling (O&O);

8. belangrijke toename van de toegevoegde waarde;

9. export buiten de Europese Unie;

10. kwaliteitsgerichtheid, sterkere commercialisering en marketing, vorming en strategische managementvisie.

8. 2 Bijkomende voorwaarden

1. de onderneming moet alle Vlarex-verplichtingen nagekomen zijn;

2. er mogen geen achterstallen zijn inzake fiscale en sociale bijdragen, uitgezonderd wanneer een geldig bezwaarschrift wordt ingediend dat steunt op gegronde argumenten en betrekking heeft op bedragen die de verdere financiële leefbaarheid van de onderneming niet in het gedrang brengen;

3. de financiële toestand van de onderneming moet gezond zijn. Dit wordt beoordeeld aan de hand van onder meer de volgende elementen : een voldoende eigen vermogen, een positief of gunstig evoluerend bedrijfskapitaal en positieve cashflow.

HOOFDSTUK IX. — Soorten steun

9. 1 Algemene regeling

9.1.1 Basissteun

Er wordt een basissteun van 2% toegekend voor een onderneming gevestigd in een vroegere mijngemeentevan het Vlaamse Gewest (As, Beringen, Genk, de industrieterreinen Genk op grondgebied Bilzen en Zutendaal, Heusden-Zolder, Opglabbeek, Zonhoven en Houthalen).

De basissteun kan worden verhoogd vanwege het strategisch belang van de investeringen of de meertewerkstelling die zij teweegbrengen.

9.1.2 Steun om redenen van strategisch belang

De basissteun kan met maximum 10 % worden verhoogd om redenen van strategisch belang die de onderneming uitvoerig kan motiveren.

Per aanvaarde reden van strategisch belang wordt 2 % steun toegekend.

De redenen van strategisch belang zijn :

1. de oprichting of belangrijke uitbouw van een O&O-afdeling.

De onderneming moet het bewijs leveren dat minimum 25 % van het aanvaarde investeringsbedrag betrekking heeft op de O&O-afdeling en dat er minimum 3 personeelsleden in de O&O-afdeling zullen worden tewerkgesteld (via extra aanwerving of overplaatsing vanuit een andere afdeling);

2. de introductie van een voor het Vlaamse Gewest totaal nieuw productieprocédé;

3. een toename van de omzet en/of de capaciteit met minstens 25 % t.o.v. de referentieperiode, zijnde het tweede boekjaar voorafgaand aan de registratiedatum.

Deze toename moet bewezen worden uiterlijk het eerste boekjaar na de realisatie van de investeringen (cf. 4.2.3).

Bovendien moet het omzetcijfer toenemen naargelang van de tewerkstelling in de onderneming :

Tewerkstelling (in personen)	Omzetsijging (in fr.)
≤ 50	+ 25 miljoen
51 tot 100	+ 50 miljoen
101 - 150	+ 100 miljoen
151 - 200	+ 150 miljoen
201 - 250	+ 200 miljoen
> 250	+ 250 miljoen

4. het scheppen van nieuwe of de uitbreiding van bestaande toeleveringsactiviteiten in het Vlaamse Gewest;

5. een toename van de export buiten de Europese Unie met minstens 15 % t.o.v. de referentieperiode, zijnde het tweede boekjaar voorafgaand aan de registratiedatum. Deze toename moet worden bewezen uiterlijk het eerste boekjaar na de realisatie van de investeringen (cf. 4.2.3).

Bovendien moet het exportcijfer buiten de Europese Unie toenemen naargelang van de tewerkstelling in de onderneming :

Tewerkstelling (in personen)	Exportstijging (in fr.)
≤50	+ 15 miljoen
51 tot 100	+ 20 miljoen
101 - 150	+ 50 miljoen
151 - 200	+ 75 miljoen
201 - 250	+ 100 miljoen
> 250	+ 125 miljoen

6. de deelname in een door de Vlaamse regering erkende cluster. Een cluster is een samenwerking tussen verschillende ondernemingen en/of instellingen op het vlak van productie (technologische opwaardering van processen en producten), ecologiebeheer, opleiding, export, O&O, design en promotie of kwaliteitszorg.

Enkel de investeringen die aanwijsbaar verbonden zijn met de oprichting of het doel van de cluster komen in aanmerking. Het lidmaatschap van een erkende cluster op zich volstaat niet om alle investeringen de verhoogde steun te laten genieten.

7. de herlokalisatie van de onderneming om dwingende milieuredenen.

De volgende gevallen kunnen als dwingende milieuredenen worden beschouwd :

a) een onderneming beschikt over een exploitatie- of milieuvergunning voor haar bestaande activiteiten en vraagt een nieuwe vergunning voor de uitbreiding of de wijziging van haar activiteiten. De nieuwe vergunning wordt om louter ecologische redenen geweigerd;

b) een onderneming beschikt over een exploitatie- of milieuvergunning die eindigt binnen afzienbare tijd. Een nieuwe vergunning zal om ecologische redenen geweigerd worden;

c) een onderneming beschikt over een milieuvergunning die niet alle activiteiten dekt die worden uitgeoefend. De onderneming dient de situatie te regulariseren door een milieuvergunning aan te vragen voor deze activiteiten. Een milieuvergunning wordt geweigerd om ecologische redenen.

Voor de situaties vermeld onder a) en c) moet een kopie worden overgelegd van de weigering tot vergunning. In het tweede geval is dit niet nodig als de onderneming aan de hand van de milieureglementering kan aantonen dat haar vergunning geweigerd zal worden.

Voor een nieuwe vestigingsplaats moeten de vergunningen al verkregen zijn voor de subsidies kunnen worden uitbetaald.

De steun wordt niet toegekend wanneer de onderneming in het verleden manifeste onwil heeft getoond inzake het naleven van de milieureglementering.

8. een startende onderneming (d.i. met een totaal nieuwe activiteit of een eerste vestiging) in het Vlaamse Gewest.

9. de herlokalisatie van een zonevreemde onderneming naar een industriezone.

De onderneming legt een attest voor, afgeleverd door het gemeentebestuur of de administratie Ruimtelijke Ordening, waarin bevestigd wordt dat de bestaande vestigingsplaats als zonevremd gecatalogeerd wordt en dat voor de desbetreffende zonevremde onderneming via een uitvoeringsplan (BPA, een sectoraal BPA,...) geen uitbreiding mogelijk is.

9.1.3 Steun voor meertewerkstelling

Verder kan de basissteun worden verhoogd met maximum 9 % ingevolge de creatie van nieuwe en duurzame arbeidsplaatsen.

De berekening vindt plaats op basis van een combinatie van de relatieve en absolute tewerkstellingsaan groei :

- relatieve groei : een subsidie van 0,6 % wordt toegekend op de subsidiabele investeringen voor elk volledig procent meertewerkstelling in arbeidsdagen;

- absolute groei : een subsidie van 0,2 % wordt toegekend op de subsidiabele investeringen voor elke nieuwe arbeidsplaats. Deze 0,2 % wordt verdubbeld per aangeworven bestaansminimumtrekker of langdurig werkzoekende (minstens een jaar werkzoekend) of overgenomen werknemer in het kader van de overnamesteun (cf. 9.7).

Dit gecombineerde steunpercentage wordt berekend op een subsidiabel investeringsbedrag van maximum 10 miljoen fr. per extra arbeidsplaats en met een maximum steunbedrag van 500.000 fr. per extra arbeidsplaats.

Voor het berekenen van de meertewerkstelling wordt een vergelijking gemaakt tussen :

- de referentieperiode : cf. 4.2.5,

en

- de bewijsperiode : de tewerkstelling gedurende 4 opeenvolgende kwartalen, te kiezen uit een periode van 4 jaar die ingaat vanaf het kwartaal volgend op het kwartaal van de registratiedatum.

Het bewijs van de meertewerkstelling moet aan de afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid worden overgelegd binnen de 6 maanden na de bewijsperiode. Dit bewijs wordt geleverd door middel van de RSZ-attesten nr. ES/ATT/26 (bewijs in aantal werknemers) en nr. K/ATTN/409/4 (bewijs in aantal gepresteerde arbeidsdagen).

Het bewijs van de tewerkstelling in ondernemingen die ressorteren onder de verschillende paritaire subcomités van de havens wordt bijkomend geleverd door attesten van de bevoegde werkgeversorganisaties in de verschillende havens.

De investeringen moeten leiden tot een nieuwe tewerkstellingsaan groei in de onderneming zonder dat die meertewerkstelling de tewerkstelling in een andere zetel van de groep binnen het Vlaamse Gewest doet afnemen.

Als de onderneming al steun voor meertewerkstelling in een vorig dossier heeft gekregen, wordt hiermee rekening gehouden bij het nieuwe dossier. In dat geval vindt een verrekening plaats tussen het nieuwe en het vorige dossier teneinde dubbele subsidiëring uit te sluiten, uitgezonderd als het vorige dossier meer dan 5 jaar voor de registratiedatum van de nieuwe aanvraag werd beslist.

De tewerkstelling moet gedurende minstens 2 aaneensluitende jaren worden aangehouden. Als dit niet het geval is, wordt de meertewerkstellingssteun herberekend op het reële niveau.

9. 2 Ecologiesteun

9.2.1 Algemeen

Los van de algemene steunregeling kan selectief steun toegekend worden voor de meerkosten van de ecologie-investeringen. De afschrijvingsafrek wordt hier niet toegepast.

9.2.2 Aanvaardbare ecologie-investeringen

Het betreft investeringen in uitrustingen met het oog op grondstoffenbesparing, energiebesparing of een vermindering van de milieubelastende effecten.

De ecologie-investeringen moeten zich situeren op één van de volgende gebieden :

1. Aanpassing aan nieuwe verplichte milieunormen die in de toekomst opgelegd worden, en waarvoor de datum waarop ze van kracht worden al is vastgesteld.

Het betreft een subsidie voor investeringen die erop gericht zijn te voldoen aan nieuwe verplichte normen of andere nieuwe wettelijke verplichtingen, en de aanpassing betreffen van installaties en uitrustingen aan de nieuwe vereisten.

De subsidie is eenmalig en alleen voor installaties die gedurende ten minste 2 jaar voor het van kracht worden van de betrokken normen in bedrijf zijn geweest. Overeenkomstig het beginsel "de vervuiler betaalt" mag normaliter geen subsidie worden verleend voor de kosten die worden gemaakt om nieuwe installaties te laten voldoen aan verplichte normen.

Ondernemingen die er de voorkeur aan geven meer dan twee jaar oude installaties te vervangen door nieuwe die aan de nieuwe normen voldoen in plaats van de bestaande gewoon aan te passen, kunnen echter voor steun in aanmerking komen, en wel voor dat gedeelte van de investeringskosten dat de aanpassingskosten van de bestaande installaties niet overschrijdt.

Als voor dezelfde soort hinder of vervuiling zowel communautaire als nationale normen bestaan, dient voor de toepassing van deze bepaling de meest stringente norm in aanmerking te worden genomen.

2. Investeringen die verder reiken dan de huidige verplichte milieunormen.

Dit zijn investeringen die gericht zijn op het bereiken van een beduidend hoger niveau van bescherming van het milieu dan bij de verplichte normen is vereist. De hoogte van de subsidie die verleend wordt voor aanpassingen die verder gaan dan de normen, moet in verhouding staan tot de verbetering die dit voor het milieu betekent en tot de investering die hiervoor dient te worden gemaakt, d.w.z. belangrijke wezenlijke verbeteringen op milieugebied moeten worden aangetoond.

Als er op hetzelfde gebied zowel communautaire als nationale normen gelden, dient voor de toepassing van deze bepaling de meest stringente norm in aanmerking te worden genomen.

3. Subsidie in gevallen waar verplichte milieunormen ontbreken.

In gevallen waar verplichte of andere wettelijke normen ontbreken, kunnen ondernemingen die investeren om hun prestaties op milieugebied aanmerkelijk te verbeteren of deze op een lijn te brengen met die van ondernemingen van andere lidstaten waar verplichte normen gelden, in aanmerking komen voor subsidies, eveneens op voorwaarde dat het niveau in verhouding staat tot het behaalde effect (zie punt 2 hierboven).

Er bestaat een brochure niet-limitatieve lijst van ecologie-investeringen/zwarte lijststoffen waarbij praktisch wordt nagegaan welke investeringen ecologisch waardevol zijn.

Deze brochure kan opgevraagd worden bij de :

Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid
Middelgrote en Grote Ondernemingen
(zelfde adres als hierboven).

- Opmerking : Investerings in gebouwen komen hoogst uitzonderlijk in aanmerking als ecologieinvesteringen.

9.2.3 Ecologie-investeringen die ecologiesteun kunnen verkrijgen

Enkel de meerkosten van de ecologie-investeringen kunnen genieten van ecologiesteun.

De meerkosten zijn de extra investeringskosten die noodzakelijk zijn voor het verwezenlijken van de milieudoelinden.

Bij ecologie-investeringen die leiden tot een verhoging van de productiecapaciteit komen enkel de meerkosten die betrekking hebben op de oorspronkelijke productiecapaciteit in aanmerking voor ecologiesteun.

- Opmerkingen :

1. Voor het overige gelden de voorwaarden vermeld in de brochure niet-limitatieve lijst van ecologie-investeringen/zwarte lijststoffen.

Deze brochure kan opgevraagd worden bij de : (1) *Moniteur belge* du 11 août 1998. - p. 25644.

1- « en vertu de la Décision S/C/M/25 du Conseil du Commerce des Services de l'OMC adoptée le 25 janvier 1998 relative à la mise en vigueur du Protocole au 5 février 1998 pour les membres qui l'avaient ratifié ou accepté ». ».

2- « en vertu de la Décision S/L/51 du Conseil du Commerce des Services de l'OMC adoptée le 19 décembre 1997 relative à la prorogation du délai d'acceptation du Protocole jusqu'au 31 juillet 1998. »

Vierde protocol bij de algemene overeenkomst inzake de handel in diensten gedaan te Genève op 15 april 1997. — Addendum (1)

Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid
Middelgrote en Grote Ondernemingen
(zelfde adres als hierboven)

2. Ecologiesteun voor de verplaatsing van een onderneming kan in de regel niet en moet daarom vooraf worden goedgekeurd door de Europese Commissie.

3. Enkel de ecologie-investeringen die overeenstemmen met de bevoegdheden van de Vlaamse minister bevoegd voor Economie en KMO komen in aanmerking. Het gaat bijgevolg enkel om die ecologieinvesteringen die een direct bedrijfseconomisch-ecologisch of energetisch nadeel willen verhelpen. Zo zijn onder meer ecologie-investeringen die betrekking hebben op huisvuilverwerking en landbouwaangelegenheden (vb. : mest) uitgesloten van de expansiesteun.

4. De tewerkstelling in de referentieperiode (cf. 4.2.5) moet gedurende minstens 2,5 aaneensluitende jaren na het beëindigen van de ecologie-investeringen behouden blijven.

9.2.4 Steunbepaling

De steun bedraagt :

- maximum 12% voor procesgeïntegreerde milieuvriendelijke technieken;
- maximum 10% voor energiebesparende technieken (o.a. hernieuwbare energie);
- maximum 8% voor end of pipe oplossingen indien geen alternatief mogelijk is.

De aanvaardbare ecologie-investeringen, met uitzondering van diegene die niet overeenstemmen met de bevoegdheden van de Vlaamse minister bevoegd voor Economie en KMO (cf. 9.2.3), kunnen genieten van de vrijstelling van de onroerende voorheffing gedurende 5 jaar.

9.3 Fiscale voordelen

9.3.1 De vrijstelling van de onroerende voorheffing

Het geheel van de aanvaarde investeringen in onroerende goederen komt in aanmerking. Deze vrijstelling geldt voor de gebouwen en voor de uitrusting die onroerend is door haar aard of door haar bestemming en ingeschreven is in de kadastrale legger.

De fiscale steun varieert van 3 tot 5 jaar naargelang van het soort investeringen en de tewerkstellingstoename :

Soort investeringen	Aantal jaren vrijstelling	Toename van de tewerkstelling	
		Of procentueel	Of absoluut in aantal werknemers
Gewone Investeringsen	3	> 10 %	Minimum 5
	4	> 20 %	Minimum 15
	5	> 30 %	Minimum 25
Ecologie-investeringen	5	Geen voorwaarden	

De vrijstelling wordt van kracht op 1 januari volgend op de ingebruikneming van de vrijgestelde investeringen.

9.3.2 De versnelde afschrijvingen

Dit fiscale voordeel houdt in dat gedurende 3 jaar een jaarlijkse afschrijving mag worden toegepast gelijk aan tweemaal de normale lineaire afschrijvingsannuïteit.

Alleen de ondernemingen gesitueerd in de volgende gebieden van de ontwikkelingszone Limburg (=doelstelling 2-gebied) komen in aanmerking :

As

Beringen

Genk + de industrieterreinen Genk op grondgebied Bilzen en Zutendaal

Heusden-Zolder

Opglabbeek

Zonhoven

Houthalen

Alle subsidiabele investeringen komen in aanmerking, met uitzondering van de immateriële investeringen.

De beslissing tot toekenning van dit fiscale voordeel is ondergeschikt aan de vigerende federale wetgeving.

9.3.3 De vrijstelling van het evenredig recht op de inbreng in kapitaal

De onderneming die de inbreng ontvangt, kan vrijgesteld worden van het evenredig recht op de inbreng in het maatschappelijk kapitaal van de onderneming.

De volgende inbrengen, die zijn omschreven in het ontwerp van de akte van inbreng, komen in aanmerking :

- onroerende goederen uit hun aard of door bestemming (exclusief gronden);
- lichamelijk en onlichamelijk roerende goederen (met inbegrip van speciën).

Zijn uitgesloten :

- inbreng van reserves;
- inbreng van meerwaarden.

De beslissing tot toekenning van dit fiscale voordeel is ondergeschikt aan de vigerende federale wetgeving.

De aanvraag tot vrijstelling moet minstens 15 werkdagen voor het verlijden van de akte tot kapitaalbreng worden ingediend op een afzonderlijk formulier dat verkregen kan worden bij de afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid.

9. 4 De gewestwaarborg

De kredietinstellingen kunnen voor de financiering van de investeringen een beroep doen op een extra garantie die verstrekt wordt via de gewestwaarborg.

Wanneer de gewestwaarborg wordt toegekend, wordt de expansiesteun voor de betrokken investeringen gehalveerd. Bijgevolg wordt de beslissing over de expansiesteun uitgesteld tot wanneer de beslissing over de gewestwaarborg is genomen.

Wanneer aan de gewestwaarborg een einde wordt gesteld, kunnen de kredietinstellingen de onmiddellijke terugbetaling van het gewaarborgde krediet vorderen.

De aanvraag tot het verkrijgen van gewestwaarborg wordt ingediend bij :

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management
Afdeling Financieel Management
Boudewijnlaan 30
1000 Brussel
tel. 02/553.54.42
fax. 02/553.54.61

9. 5 De zachte steun

Voor projecten van opleiding, advies en studies kan zachte steun toegekend worden.

De steunverlening is selectief.

De steun ten bedrage van 50 % van de aanvaarde investeringen wordt contractueel vastgelegd en wordt verleend in de vorm van een terugbetaalbare renteloze lening. De lening wordt terugbetaald in 3 gelijke jaarlijkse aflossingen, waarvan de eerste schijf na een termijn van 5 jaar.

Verder gelden onder meer de volgende voorwaarden :

- de uitgaven mogen niet routinematig zijn en niet reglementair aan het bedrijfsleven zijn opgelegd;
- de uitvoeringstermijn van de projecten is maximum 3 jaar;
- de aanvaarde uitgaven mogen op jaarbasis niet meer bedragen dan 25 miljoen fr.
- de kosten voor honoraria mogen bepaalde schalen, die jaarlijks kunnen worden aangepast aan de index van de kleinhandelsprijzen, niet overschrijden;
- de uitgaven moeten door de onderneming zelf worden gemaakt;
- ondersteuning kan niet voor aangelegenheden waarvoor via andere Vlaamse of federale overheidsinstellingen tegemoetkomingen (kunnen) worden verkregen.

De aanvraag om zachte steun wordt ingediend op een afzonderlijk formulier dat te verkrijgen is bij de afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid (zelfde adres als hierboven). Over de zachte steun wordt een afzonderlijke brochure uitgegeven.

9. 6 Tools at vendor

Er kan steun toegekend worden aan de industriële eerstelijnstoeleveranciers voor tools at vendor.

Tools at vendor zijn machines, outillering of werktuigen die eigendom zijn van de bouwheer en door deze ter beschikking worden gesteld van de toeleverancier.

Industriële eerstelijnstoeleveranciers zijn toeleveranciers die in de fabricage- of montagefasen, subsystemen of modules produceren, monteren en/of leveren bij een industriële onderneming met het oog op de integratie ervan in het eindproduct.

Eerstelijnstoeleveranciers zijn met de toegeleverde onderneming (de bouwheer) verbonden door een contract met een duurtijd die overeenstemt met de levensduur van bepaalde modellen.

Opmerking : deze steun wordt ook toegekend aan systeemoperatoren die gevestigd zijn in de onmiddellijke nabijheid van de bouwheer en die, via "lopende band"-systemen, onderdelen toeleveren of bepaalde taken uitvoeren.

De steun bestaat uit :

1. Steun voor "tools at vendor" :

Het normaal vigerende regime voor basissteun, steun om redenen van strategisch belang, meertewerkstellingssteun en ecologiesterun geldt in de volgende gevallen :

- bij een eerste vestiging in het Vlaamse Gewest van een toeleverancier;
- bij uitbreiding van de activiteit van een gevestigde toeleverancier naar een nieuwe bouwheer.

Er wordt enkel meertewerkstellingssteun toegekend bij uitbreiding van de activiteit van een gevestigde toeleverancier bij een bestaande bouwheer.

Op de tools at vendor wordt geen afschrijvingsaftrek toegepast.

2. Steun voor investeringen uitgevoerd door de toeleverancier zelf :

Hier is het normaal vigerende steunregime van toepassing.

Indien er wordt geïnvesteerd in nieuwe uitrustingen en tools at vendor, wordt de afschrijvingsaftrek proportioneel in mindering gebracht van de nieuwe uitrustingen.

9. 7 Steun voor de overname van een onderneming

9.7.1 Voorwaarden

Voor de overname van een onderneming kan meertewerkstellingssteun toegekend worden.

1. Voorwaarden m.b.t. de onderneming die wordt overgenomen :

- De onderneming gevestigd in het Vlaamse Gewest is failliet verklaard, in vereffening, het voorwerp van een aanvraag om gerechtelijk akkoord of een onderneming in moeilijkheden in de zin van artikel 9 van het KB van 7 december 1992.

- De bestuurders of zaakvoerders van de onderneming die wordt overgenomen hebben geen familiale verwantschap tot en met de tweede graad met de bestuurders of zaakvoerders van de overnemende onderneming.

- De overgenomen onderneming en de overnemende onderneming mogen geen economische of juridische verwantschap hebben, noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks.

- De overgenomen onderneming mag niet behoren tot de lijst van de uitgesloten sectoren.

2. Voorwaarden m.b.t. de overnemende onderneming (= de overnemer) :

- De overnemer is een middelgrote onderneming in het Vlaamse Gewest. De grootte van de onderneming wordt enkel bepaald in hoofde van de overnemer (dus zonder de gegevens van tewerkstelling, jaarmzet, balanstotaal en onafhankelijkheids-criterium samen te tellen met deze gegevens van de overgenomen onderneming).

- De bestuurders of zaakvoerders van de overnemer hebben geen familiale verwantschap tot en met de tweede graad met de bestuurders of zaakvoerders van de onderneming die wordt overgenomen.

- De overgenomen onderneming en de overnemer mogen geen economische of juridische verwantschap hebben, noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks.

- De overnemer mag niet behoren tot de lijst van de uitgesloten sectoren, tenzij door de overname de hoofdactiviteit van de overnemer een aanvaardbare sector wordt.

3. Overname van tewerkstelling

- De overnemer neemt ten minste 50 % over van de tewerkstelling in de exploitatiezetel van de onderneming die wordt overgenomen. Van dit percentage kan de minister overeenkomstig Hoofdstuk 13 afwijken.

- De tewerkstelling wordt berekend op het ogenblik van het faillissement, de vereffening, de aanvraag om gerechtelijk akkoord of het verkrijgen van het statuut van een onderneming in moeilijkheden.

- De overgenomen werknemers moeten worden tewerkgesteld in het Vlaamse Gewest.

- Het bewijs van de overname van tewerkstelling wordt geleverd aan de hand van het personeelsregister van de overgenomen onderneming en van de overnemer.

4. Overname van vaste activa en nieuwe investeringen

- De overnemer koopt een substantieel deel van de vaste activa van een exploitatiezetel van de onderneming, rekening houdend met de minima voorzien in Hoofdstuk 6.

- De overname moet steeds gepaard gaan met een substantieel deel nieuwe investeringen die de levensvatbaarheid van de onderneming op termijn garanderen.

9.7.2 Subsidiabele investeringen

De overname van aandelen wordt niet gesubsidieerd, wel de overname van activa voor zover zij niet werden gesubsidieerd gedurende de laatste 3 jaar voor de overname. Volgende vaste activa komen in aanmerking voor overnamesteun :

- gebouwen;

- materieel niet ouder dan 10 jaar;

- immateriële investeringen.

Op de overgenomen vaste activa wordt geen afschrijvingsaftrek toegepast.

Enkel de nettoboekwaarde van de vaste activa op het ogenblik van de overname, beperkt tot de overeengekomen prijs, komt voor subsidiëring in aanmerking.

9.7.3 Steunberekening

Er wordt meertewerkstellingssteun toegekend overeenkomstig punt 9.1.3 (absolute groei) op de subsidiabele investeringen bepaald in punt 9.7.2.

Opmerking : bij nieuwe investeringen door de overnemer geldt het normale vigerende steunregime.

Bij de berekening van de meertewerkstellingssteun op de nieuwe investeringen wordt enkel rekening gehouden met de nieuw gecreëerde tewerkstelling (geen deel uitmakend van de overname).

9. 8 Vervoer

In uitzonderlijke gevallen wordt voor ondernemingen met als maatschappelijk doel het vrachttransport een subsidie toegekend voor de aankoop van getrokken/rollend materieel :

1. ter stimulering van nieuw gecombineerd vervoer en belangrijke uitbreidingen : trein - vrachtwagen - zee- of binnenschip - vliegtuig.

Het moet hier gaan om een nieuwe lijn, nieuwe trajecten of een nieuwcontract. Ook overheveling/omschakeling naar het gecombineerd vervoer komt in aanmerking. Hiervoor dienen wel de nodige bewijsstukken te worden overgelegd. De vermindering van het wegtransport ten voordele van andere transportdragers moet eveneens duidelijk worden aangetoond. De steun geldt bij aankoop van getrokken materieel. Het getrokken materieel moet wel gedurende minimum 80% van de tijd aangewend worden voor het gecombineerd vervoer. Er dient door de leverancier van het getrokken materieel geattesteerd te worden dat het getrokken materieel specifiek voor het gecombineerd vervoer geconstrueerd is.

Op dit specifiek materieel kan een forfaitaire steun van 15% worden toegekend.

Hierbij geldt geen afschrijvingsaftrek.

Wel dient de voorwaarde inzake de minimuminvesteringsbedragen gerespecteerd te worden.

De tewerkstelling in de referentieperiode (cf. 4.2.5) moet gedurende minstens 2,5 aaneensluitende jaren behouden blijven na het beëindigen van de investeringen in gecombineerd vervoer.

2. ter herstructurering van een onderneming of groep met dien verstande dat :

- een herstructureringsplan wordt overgelegd;

- het aanbod beter op de vraag wordt afgestemd, voornamelijk door terzelfder tijd de capaciteit af te bouwen in deelsectoren met eenoveraanbod, het beter benutten van de capaciteit, de omschakeling van louter weg- naar gecombineerd transport, samenwerkingsverbanden, enz.;

3. ter stimulering van onderzoek en ontwikkeling (O & O), zoals bv. onderzoek naar het gebruik van nieuwe lostechnieken in het gecombineerd vervoer, enz.;

4. voor ecologie-investeringen (enkel de meerkosten worden aanvaard), zoals bv. de meerkosten van nog niet verplichte Euro-motoren. Het minimumsteunbedrag (cf. 6.2) is hier niet van toepassing;

5. investeringen in telematica die voortvloeien uit clusterverbanden (cf. 9.1.2.6) kunnen gesubsidieerd worden in het kader van strategisch belang. Dit impliceert dat de opgelegde minimumbedragen en de afschrijvingsafrek van toepassing zijn. Om tot de minimumdrempel te komen voor investeringen in communicatietechnologieën kunnen de investeringen in rollend materieel in aanmerking komen.

HOOFDSTUK X. — *Beperkingen van de steun*

10. 1 Absoluut steunplafond

De totale gecumuleerde steun is beperkt tot de percentages vermeld onder punt 1.2.

10. 2 Uitgesloten productieprocedures

Cf. 5.2.3.

10. 3 Coördinatiecentra

Als de onderneming deel uitmaakt van een groep die beschikt over een erkend en operationeel coördinatiecentrum en de onderneming niet is uitgesloten om gebruik te maken van het coördinatiecentrum, wordt de gewone investeringssteun verminderd met respectievelijk 4 % voor grote ondernemingen en 2 % voor middelgrote ondernemingen.

Deze sanctie wordt niet toegepast in geval van ecologie-investeringen of zachte steun.

Bij een eerste vestiging van een onderneming in het Vlaamse Gewest wordt de beslissing om de sanctie al dan niet toe te passen, overgelaten aan de Vlaamse minister bevoegd voor het economisch beleid.

10. 4 Gewestwaarborg

Wanneer de financiering van investeringen de gewestwaarborg geniet, wordt voor die investeringen slechts de helft van de expansiesteun toegekend.

10. 5 Dubbele subsidiëring

Cf. 5.2.5.

HOOFDSTUK XI. — *Uitbetaling van de steun*

11. 1 Opmerkingen vooraf

11.1.1 Voor de uitbetaling van de steun wordt een onderscheid gemaakt tussen de steun toegekend op grond van :

- de economische waardering van het project (= basissteun + steun strategisch belang);
- de meertewerkstelling.

11.1.2 Er wordt ook een onderscheid gemaakt naargelang van de vorm waarin de steun wordt uitbetaald :

- een rentesubsidie als de investeringen gefinancierd worden met een krediet of met leasing;
- een kapitaalpremie als de investeringen gefinancierd worden met eigen middelen.

11. 2 Steun toegekend op grond van de economische waardering van het project

11.2.1 Rentesubsidie

a) Schuldvordering : de rentesubsidie wordt uitbetaald aan de hand van een modelschuldvordering ingediend door de kredietinstelling of leasingonderneming.

Alle schuldvorderingen moeten semestrieel en tijdig worden ingediend.

b) Uitbetaling : de subsidie wordt semestrieel uitbetaald. De eerste uitbetaling gebeurt op z'n vroegst 6 maanden na de datum van de beslissing tot toekenning van de subsidie. Het aantal uitbetalingen hangt af van het subsidiepercentage :

Subsidie in %	Aantal semestriële Uitbetalingen
≤ 10	4
11 - 12	6
13 - 14	7
15 - 16	8
17 - 18	9
19 - 21	10

De uitbetalingstermijn mag niet langer zijn dan de looptijd van het krediet of de leasing

c) Controle door de financiële instelling : de financiële instelling mag het krediet slechts vrijgeven naarmate de onderneming bewijsstukken kan overleggen van de realisatie van de gesubsidieerde investeringen en als er geen achterstallige fiscale schulden zijn. In geval van achterstallen wordt het krediet geblokkeerd voor een bedrag gelijk aan de fiscale schulden.

De kredietinstelling en de leasingonderneming moeten alle maatregelen treffen om de planmatige realisatie van de gesubsidieerde investeringen op de voet te kunnen volgen.

Belangrijke wijzigingen aan het investeringsprogramma moet zij meedelen aan de afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid.

11.2.2 Kapitaalpremie

De onderneming vraagt de uitbetaling van de kapitaalpremie schriftelijk aan.

Voor een uitbetaling gebeurt, vindt steeds een controle plaats op basis van stukken of ter plaatse.

De eerste schijf kan op z'n vroegst 6 maanden na de beslissing tot toekenning van de subsidie worden uitbetaald. De overige schijven volgen telkens 1 jaar later. De uitbetaling gebeurt in gelijke schijven.

Het aantal uitbetalingsschijven van de kapitaalpremie wordt bepaald naargelang van de absolute bedragen van deze subsidie :

1. subsidie kleiner of gelijk aan 5 miljoen fr. : 2 gelijke schijven

- De eerste schijf wordt uitbetaald als 1/2 van de investeringen is gerealiseerd.

- De tweede schijf wordt uitbetaald als de investeringen volledig zijn gerealiseerd, alle facturen betaald zijn en alle voorwaarden vervuld zijn.

2. subsidie groter dan 5 miljoen fr. : 3 gelijke schijven

- De eerste schijf wordt uitbetaald als 1/3 van de investeringen is gerealiseerd.

- De tweede schijf wordt uitbetaald als 2/3 van de investeringen is gerealiseerd. Voor uitzonderlijke projecten kan een tweede schijf worden uitbetaald als 1/2 van de investeringen is gerealiseerd.

- De derde schijf wordt uitbetaald als de investeringen volledig zijn gerealiseerd, alle facturen zijn betaald en alle voorwaarden vervuld zijn.

Opmerking : voor de uitbetaling van de ecologiesteun gelden dezelfde principes.

11. 3 Steun toegekend op grond van meertewerkstelling

Deze subsidie wordt in eenmaal uitbetaald wanneer de onderneming aan de hand van RSZ-attesten kan aantonen dat de vooropgestelde meertewerkstelling binnen de geplande periode werd bereikt. Bovendien moet de afdeling Inspectie Economie minstens een controle uitgevoerd hebben waarbij vastgesteld wordt dat de investeringen planmatig verlopen.

Bij steun toegekend in de vorm van een rentesubsidie dient de kredietinstelling of leasingonderneming de schuldvoordering in samen met de bewijsstukken.

Als deze steun uitsluitend als kapitaalpremie werd toegekend, dient de onderneming zelf deze documenten in.

Als de onderneming een kleinere tewerkstellingsaan groei haalt dan oorspronkelijk was vooropgesteld, kan de herberekende meertewerkstellingspremie op z'n vroegst na het verstrijken van de streefdatum van de investeringen worden uitbetaald.

HOOFDSTUK XII. — *Terugvordering van de uitbetaalde steun en verjaring*

12. 1 Redenen van terugvordering

12.1.1 Faillissement, vereffening, gerechtelijk akkoord, boedelafstand, ontbinding, vrijwillige of gerechtelijke verkoop; sluiting in het kader van een sociaal-economische herstructureringsoperatie met tewerkstellingsafbouw tot gevolg, tenzij anders wordt beslist.

12.1.2 Vervreemding of wijziging van de bestemming of het gebruik van de gesubsidieerde investeringen.

In deze gevallen vervalt het recht op de steun en moet de subsidie volledig worden terugbetaald op voorwaarde dat de vervreemding of wijziging van de aanvankelijke bestemming of de geplande gebruiksvoorwaarden vallen binnen de termijnen bepaald in art. 38 van de expansiewet (cf. 12.2).

De steun blijft behouden wanneer de vervreemding, wijziging van de oorspronkelijke bestemming of geplande gebruiksvoorwaarden vooraf werden goedgekeurd.

Als fiscale voordelen werden toegekend, worden de fiscale besturen gevraagd om de nodige stappen te zetten voor de invordering van de verleende fiscale vrijstellingen.

Als de investeringen op de datum van de vervreemding of de wijziging van de oorspronkelijke bestemming of het gebruik boekhoudkundig volledig zijn afgeschreven, wordt de steun niet teruggevorderd.

In geval van gedeeltelijke afschrijving kan de terugbetaling worden beperkt tot het niet-afgeschreven gedeelte.

12.1.3 Verstrekken van verkeerde of onvolledige informatie

De toegekende steun moet teruggegeven worden indien die niet zou zijn toegekend als de onderneming juiste en volledige inlichtingen had verstrekt.

12.1.4 Niet-naleving van de milieureglementering of niet-naleving van de opgelegde voorwaarden (o.m. tewerkstelling).

In dat geval vervalt het recht op de steun en moet de steun die is uitbetaald in de 5 jaar voor de vaststelling van de niet-naleving worden terugbetaald.

Opmerking : in geval van overmacht, zoals bijvoorbeeld stormschade of brand, kan de steun behouden blijven.

12.1.5 Collectief ontslag

De steun kan teruggevorderd worden bij het niet naleven van de informatie- en raadplegingsprocedures in geval van collectief ontslag (besluit van de Vlaamse regering van 28 april 1998 betreffende de terugvordering van expansiesteun toegekend door de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie).

12. 2 Termijn waarbinnen de oorzaak van de terugvordering zich moet voordoen

12.2.1 Rentesubsidie

De onderneming moet de uitbetaalde rentesubsidie terugbetalen als de oorzaak tot terugvordering zich voordoet binnen een termijn van 1 jaar te rekenen vanaf de laatste betaling van de rente op deze kredieten.

12.2.2 Kapitaalpremie

De onderneming moet de uitbetaalde kapitaalpremie terugbetalen als de oorzaak tot terugvordering zich voordoet binnen een termijn van 4 jaar na de laatste uitbetaling van de kapitaalpremie.

12.2.3 Fiscale voordelen

Voor de vrijstelling van de onroerende voorheffing, de versnelde afschrijving en de vrijstelling van het evenredig recht op de inbreng in kapitaal, gelden dezelfde termijnen als voor de kapitaalpremie.

12.2.4 Collectief ontslag

De niet naleving van de informatie- en raadplegingsprocedures in geval van collectief ontslag moet zich hebben voorgedaan binnen een periode van 5 jaar die ingaat op de registratiedatum.

12. 3 Bevrijdende verjaring

De aanvraag tot uitbetaling moet ingediend worden binnen 5 jaar te rekenen vanaf 1 januari van het jaar waarin de steun opeisbaar wordt (cf. Hoofdstuk 11).

Deze verjaringstermijn geldt voor elke opeisbare schijf van de steun.

Wanneer de aanvraag te laat wordt ingediend, zal de afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid zich op de bevrijdende verjaring beroepen.

Als een aanvraag tot uitbetaling van een schijf tijdig wordt ingediend, wordt de verjaring geschorst op datum van de ontvangst van de aanvraag tot uitbetaling.

Als de afdeling Inspectie Economie n.a.v. een controle vaststelt dat de onderneming voldoet aan de voorwaarden om een schijf uitbetaald te krijgen, wordt de schorsing van de verjaringstermijn omgezet in een stuiting vanaf de datum van het positieve inspectieverslag.

In geval van een negatief inspectieverslag vervalt de schorsing en is de steun niet opeisbaar.

Als de vertraging in de uitvoering van het investeringsprogramma tijdig aan de afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid werd gemeld en een uitstel van streefdatum werd verleend, geldt dezelfde regeling als hierboven.

HOOFDSTUK XIII. — *Afwijkingen*

De bevoegde minister kan uitzonderlijk en mits motivering afwijkingen toestaan op bepaalde modaliteiten zoals de start- en streefdatum van de investeringen, de referentieperiode voor het berekenen van de tewerkstelling, het betalingsritme van de steun, wijzigingen in het investeringsprogramma,..., evenwel zonder de geest van deze richtlijnen te ondermijnen.

De bevoegde minister kan tevens bijkomende striktere voorwaarden opleggen om te voorkomen dat een "verschuiving" van de tewerkstelling in bepaalde deelsectoren zich voordoet of indien zij zich voordoet, beslissen dat er geen tewerkstellingssteun wordt toegekend.

Quasi hetzelfde geldt indien bevoegde instanties bijzondere marktomstandigheden, concurrentievervalsingen of marktsaturaties vaststellen. Deze laten de bevoegde minister toe de steun aan een onderneming te beperken of zelfs (deel)sectoren tijdelijk uit te sluiten van steun.

HOOFDSTUK XIV. — *Inwerkingtreding*

Deze brochure geldt voor de aanvragen met registratiedatum vanaf 1 november 1998.

BIJLAGE : OVERZICHT VAN DE EXPANSIEWET VAN 30 DECEMBER 1970

AARD	MAXIMUM BRUTO %	ONDERNEMING	OPMERKINGEN
1. GEWONE INVESTERINGSSTEUN			
Basissteun	2 % op de subsidiabele investeringen	MO + GO	Onderneming gevestigd in een vroegere « mijn gemeente »
Steun strategisch belang	10 % op de subsidiabele investeringen	MO + GO	2 % per reden
Meertewerkstellingssteun	9 % op de subsidiabele investeringen (max. 10 Mio fr. investeringen per extra arbeidsplaats en maximum 500.000 fr. steun per extra arbeidsplaats)	MO + GO	0,6 % per 1 % meertewerkstelling + 0,2 % per 1 eenheid meertewerkstelling (x 2 voor langdurig werklozen, bestaansminimumtrekkers, of overgenomen werknemers in het kader van de overnamesteun)
COORDINATIECENTRA	Vermindering met 2 % 4 %	MO GO	
2. ECOLOGIESTEUN	12%, 10% of 8% op de meerkosten van de ecologie-investeringen	MO + GO	12% procesgeïntegreerde technieken 10% energiebesparende technieken 8% end of pipe oplossingen indien geen alternatief
3. FISCALE VOORDELEN			
4. GEWESTWAARBORG			
CUMULATIEF	21 % of 18 % op de subsidiabele investeringen	MO + GO	steun % naargelang van de ontwikkelingszone of bufferzone
5. ZACHTE STEUN			
Opleiding, advies en studie	50 % op de aanvaarde uitgaven	MO + GO	- terugbetaalbare renteloze lening - selectieve toepassing